

Péntek
1946. Jan. 4.
Kaf. TIKUSZ
10f. Leona
Ortoecx:
70 apostol
Ticic: 57 Co év
Sevat 2

H I R E K

A nap két 7óra
32 perc 45
16.5 órákor
nyugszik.
A hold két 12.16
órákor és
10.38 órákor
nyugszik.

VILÁGOSSÁG

A Nemzeti Magyar Népi Szövetség központi napilapja
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7. Tűzbeszélő 253

Torockó nem hagyja magát

Torockó híres varrottasairól és szinompompás ünnepi viseletéről ismeretes népünk előtt. Jegyezzük fel ezek mellé a külsőségek mellé most ennek a népnek egy olyan belső értékét is, amely mint a sok községnek előtt. Torockónak nem volt magyar iskolája. A hírhedt Anghelcsu-rendszer románud tette az állami iskolát a felekezeti nem sikerült állítani. Nem engedték. Most a Magyar Népi Szövetség iskolai ügyi tárgyalásai lehetővé tették a magyar tanítványi állami iskola megszervezését. Torockó megkapta az állami iskola épületét, de egyebet egyelőre semmit. Torockó népe azonban élni tudott a lehetőséggel is. Két torockói származású tanító nyomban szolgálat-tételre jelentkezett. De ez kevés volt, mert összesen 123 gyermek iratkozott be. Megszerezték tehát a harmadik tanerőt is. Megkönnyítette a dolgot, hogy a két torockói származású tanító otthon helyezkedett el s így a megélhetésük mégis könnyebben biztosítható volt, mintha idegenből jött volna, számára idegen faluba. Mert fizetést, sajnos, az állam itt sem ad. De a torockói nép nem úgy fogta fel, hogy ha pedig az állam nem rendezi ezt a kérdést, akkor ne legyen iskola. A MNSz helyi szervezete gyűjtést indított a természetbeni adományokon kívül (kukorica, burgonya) összegyűjtött hamarosan 270 ezer lej a tanítói fizetések alapjára. Es ezek a tanítók, akik nem kapják még az öt megillető fizetést, értékelni tudják a torockói nép lelkes építő erőfeszítését. Meg is hálálják azzal, hogy teljes lélekkel segítenek az építésben. Az eltelt rövid idő alatt két anyagilag és erkölcsileg egyaránt nagyszerű népi köznevelődési megmozdulást vittek diadalra. Gyermekelődést rendeztek az iskolai szövetkezet részére, a Haladó Ifjúság pedig műkedvelő előadást tartott a kulturális kijáratú költségek fedezésére. Jegyezzük meg ide, hogy ez a lelkes és áldozatos munka egy olyan faluban folyik, amelyben négy héten keresztül állott és pusztított a háborús front. Torockó felismerte az építő demokrácia útját és megindult rajta.

AZ EKÉSFRONT ÉS A MNSZ KÖZÖS GYÜLESE A MAROSORDAI MEZŐBERGENYÉN. A Magyar Népi Szövetség és az Ekésfront megyei szervezete közös nagygyűlést tartottak a marosordamegyei Mezőbergenye községben. A gyűlésen Sütő József elnök megnyitó szavai után a falu görögkatonaius lelkésze üdvözölte a magyarság demokratikus szervezeteit. Majd élesen elítélte azokat a reakciókat, akik még ma is egymás ellen uszítják az együtt élő román és magyar földműves népet.

VIZKERESZT ÜNNEPE. Január 6-át, Vízkereszt napját a hagyományos külsőségek között, ünnepélyes keretekben ünneplik meg Kolozsváron. Kolozsvár katonai helyőrségi parancsnoka, Popescu R. Constantin ezredes már összehívta az ünnepés hivataltos sorrendjét, amely a következő: Január 6-án, vasárnap az összes polgári és katonai hatóságok a Mallnovszki-téren lévő görögkatonai székesegyházban gyűlekeznek. Délelőtt 9 óra 45 percek ünnepélyes kéremet a görögkatonai székesegyház—Mária királyné-utca—Szabadság-tér—Unió-utca—Bartha Miklós-utca útvonalon, a Szamos hídra. A kéremet sorrendje: A rendőrség rendfenntartó csoportja, egyházi, katonai és polgári hatóságok, a résztvevő község és végül a hadsereg. Délelőtt 10 óra 30 percek a Szamos vízének megáldása és a zent kereszt vízbedobása. Déli 12 órakor a katonai egységek díszmenete az Unió-utcában, a katonai kaszinó épülete előtt. Az ünnepség sorrendjét az összes kolozsvári illetékes hatóságokkal egyetértésben állapították meg.

FEKETE LISTA. A zsidói járásbírósg mint uszorbírósg 285/1945. számú ítéletével árdrágításért 50.000 lej pénzbüntetésre ítélte Szalacs János zsidó cipészestert. — A szállágymegei törvényszék mint uszorbírósg 94/1946. számú ítéletével árdrágításért és gazdasági szabotázsért egyhónapi fogságbüntetésre ítélte Kiss Ferenő szőlőse Zuber Erzsébet szállágyesek lakost, mert a gyufát a hatósági árnál drágábban árusította. Egyben elrendelte az elítéltnél talált 48 doboz gyufának, mint bűnjelnek elkobzását.

A KERESKEDELMÉ ÉS IPARVALLALATOK FEBRUÁR 10-IG JELENTHETIK BE HÁBORUS KÁRUKAT. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara lapunk újján felhívja a körzetéhez tartozó összes olyan kereskedelmi és iparvállalatokat, amelyek a háború alatt és a háborúbeli időfolyás bármilyen károkat szenvedtek, hogy azokat írásban legkésőbb 1946. évi február 10-ig a kereskedelmi és iparkamarával (Malinovszki-tér 12) közöljék. A bejelentésnek tartalmaznia kell: 1. A vállalat megnevezését. 2. A vállalat pontos telephelyét (helység, utca, házszám). 3. A kár természetét. 4. A kár mivel igazolt. 5. Károsultsági bizonyítvány, az kártószám és a kártó hatóság megjelölésével. 6. A kár keletkezésének időpontját. 7. A kár előfordulásának. 8. A kár jelenségének. 9. A bejelentéshez szükséges nyomtatványok a Kereskedelmi Egyesületnél (Malinovszki-tér 12) szerezhetők be.

A KOLOZSVÁRI ALLAMI MAGYAR TANTÁRSZERVEZET KÖZLEMÉNYE. A Kolozsvári Állami Magyar Tanítási Nyelvi Gyakorló Gimnázium igazgatósága közli, hogy a tanítás folyó évi január 27-ig bezárólag szünetel.

A GRAFIKAI MUNKÁSOK BESZERZŐCSOPORTJANAL finom juhár és burgonya kapható.

ROMÁNIABAN TAVALY 1 MILLIÓ 300 KILO DOHÁNYBÓL GYÁRTOTTAK CIGARETTÁT. Bukaresti tudósítónk jelenti: A román dohánygyártás hivataltos jelentése szerint az 1945. évben 1 millió 300 kilo nyersdohányt dolgoztak fel cigarettának és szivarnak és ez a mennyiség különböző fajtaú készgyártmányként került forgalomba. A múlt évi dohány- és cigarettagyártás mennyisége 30 százalékkal volt nagyobb, mint az 1943. vagy az 1944. évi gyártás. Hogy ennek ellenére dohánymennyiségben jelentősen hiány mutatkozott, azt elsősorban az okozta, hogy 7 millió kilo dohány a Belvedere-dohánygyárban az 1944. évi bukaresti bombázás során keletkezett tűz martaléka lett, másrészt pedig a romániai dohánynak és cigarettagyártmányoknak külföldre való nagymennyiségű kisempészése, ami — tekintettel a romániai dohánygyártók áruok cseccsógára a külföldi árukkal szemben — igen káros üzletnek bizonyult a feketézők és a csempészek részére.

DALÁRDAT ALAKITANAK A KOLOZSVÁRI BŐRIPARI MUNKÁSOK. A bőripari munkások szakszervezete lapunk útján felhívja azoknak a kisiparban dolgozó munkásoknak a figyelmét, akik annak idején a bőripari munkások dalárdájába jelentkeztek és akik kedvet éreznek a dalárdában való részvételre, hogy január 7-én, hétfőn délután 5 órára jelentkezzenek a bőripari munkások szövetkezetében, Szabadság-tér 30 alatt (I. emelet, a Capitol-mozgó udvarán), a próbák megkezdése végett.

1300 LEJ PAR SOROS IRASÉRT. Butyka Sándor kolozsvári gazdálkodó tehenei számának igazolása végett megjelent a II. kerületi közigazgatási kirendeltségen, ahol egy Filipán nevű közigazgatási tisztviselő a beadott kérvény alapján kiállított igazolványért a béklyóköltségeken kívül 1300 lej fizetetteti ki. Az összegről semmiféle cismervényt vagy nyugtát nem adott a gazdának. Tekintve, hogy az ehhez hasonló ügyeket a többi kolozsvári kerületi kirendeltségeknél díjmentesen intézik, a földészgazda a Magyar Népi Szövetség jogvédő irodájához fordult felvilágosításért és kérte annak megállapítását, hogy a nevezett tisztviselő jogosan, vagy jogtalanul követelt-e ezeket az illetékeket a feleltől. A MNSz jogvédő irodája nyomban felhívta az illetékes közigazgatási hatóságokat, ahonnan azt a felvilágosítást kapta, hogy Filipán közigazgatási vezető teljesen jogtalanul járt el. Felhívjuk az illetékes közigazgatási hatóságokat, hogy a visszaélést elkövető tisztviselőt vonják felelősségre.

(*) JELENTKEZÉS ORVOSI SZIGORJA. OKRA. A január 10. és 20. közötti orvosi szigorlatokra jelentkezés Kolozsváron az orvoskari deánál hivatalban szombaton, január 5-én délelőtt 11-től 12-ig Szabadság-tér 30 alatti szolgálatban.

SZOLGÁLTATÁS GYÜMÖSZERTÁRAK. Szabadság-tér 4). Apostol (Dózsa György-utca 37). Mezőváros (Vörösmarty-utca 13). Holleika (Mátyás-utca 42). Dézs-éjjeli szolgálatban: Apostol (Dózsa György-utca 37) és Holleika (Mátyás-utca 42).

Sem az adófellebbezésnek, sem a felülvizsgálati kéresemnek nincs halasztó hatálya

KOLOZSVAR, január 3. A kolozsvári pénzügyigazgatóság 22.372/1945 számú átiratával lapunk útján az adófizetők tudomására hozza a következőket:

Az egyenes adótörvény, valamint a pénzügyi eljárási szabályok rendelkezései értelmében a megállapított egyenes adók a kivetési jegyzőkönyv kézbesítésével egyidejűleg esedékessé válnak. Tekintettel arra, hogy az egyenes adók kivetéséről szóló összes jegyzőkönyvek kézbesítése befejeződött, minden adózó tudomást szerzett a kivetett adók méréről és összegéről. A pénzügyigazgatóság éppen ezért nyomatékosan felhívja az összes adózókat, hogy a kérelmi kamatok, valamint a végrehajtási eljárás költségének elkerülése végett — saját érdekében — mielőbb tegyenek eleget fizetési kötelezettségüknek.

Az üzleti könyvek vezetésére kötelezett kereskedők, iparosok, valamint gyár- és iparos adózókat figyelmezteti a pénzügyigazgatóság, hogy a könyveket naponta pontosan vezessék, minden üzleti eredményt könyveljenek el, a beérkezett, valamint kiment árukra vonatkozó bejegyzéseket igazoló okmányaikat őrizzék meg, hogy könyvelésük bármely alkalommal ellenőrizhető legyen. Nem elegendő a könyvek alaki felfektetése, mert ez nem mentesíti az illetőket a törvényes büntetések alól.

Nyomatékosan figyelmezteti a pénzügyigazgatóság az érdekeltet, hogy az üzleti könyvek ellenőrzésére kiküldött bizottságok már meg is kezdték a helyszíni felülvizsgálásokat, tehát az adózók — saját érdekében — azonnal hozzák rendbe üzleti könyveiket a törvényes rendelkezések helyes alkalmazásával, mert több figyelmeztetést a pénzügyigazgatóság nem fog kiadni.

Megállapítást nyert, hogy az adózók nagy része csak igen kis mennyiséget fizetett be előirt adójának, egyesek pedig semmit, azzal az indoklással, hogy a kivetett adót megfellebbezték, illetve a kivetés felülvizsgálását kérték és ennek elintézéséig nem kötelesek adót fizetni. Ez az indoklás teljesen téves, esetleg rosszszemű felvilágosítások eredménye, mert a törvényes rendelkezések szerint sem a fellebbezés, sem a felülvizsgálati kéresemnek nincs halasztó hatálya.

Ha a fellebbezés vagy felülvizsgálási kéresem elbírálása során a kivetett adókat mérsékelnék, az előírás helyesbítéséből keletkezett különbözetet vagy a folyó évi, vagy ha az adózó az évi előirt adóját kiegyenlítette, a következő évben veszik figyelembe, ha pedig a következő évre előírása nincs, a túlfizetett összeget készpénzben térítik vissza.

Indokolatlan tehát az adózó közönségnek az a magatartása, hogy a fellebbezés, vagy a felülvizsgálati kéresem elintézését várva, nem egyenlíti ki tartozását. A behajtási eljárás erőlyesen megindult és az 1946. évi március 31-ig az összes előirt adókat be kell fizetni, illetve be kell hajtani.

A pénzügyigazgatóság felhívja tehát az összes adózókat, hogy:

1. A kihatási jegyzőkönyvek felvételének és a bírságok kiszabásának elkerülése végett — az üzleti könyvek vezetésére kötelezettek — pontosan teljesítsék a vonatkozó törvényes rendelkezéseket.

2. A költséges végrehajtás elkerülése végett az adózók fizetési kötelezettségüknek sűrűsösen tegyenek eleget.

A felhívást N. Grecu pénzügyi főigazgató és Gh. Pop szolgálati főnök írták alá.

BORT, BUZAT, BEKESSEGET — közönlő a Falvak Népe újví számában olvasd.

„Gazdajestvéreink, Isten után a bor és a buza a ti kezetekben van, a ti munkátok eredménye. Így volt ez eddig is. A béke sorsa azonban másként állott. A béke sorsa a politika dolga volt, amit a magyar nép, bizonyára nem véletlenül, uti huncutságnak nevezett, s annak tartott. Ennek tovább nem szabad így lenni. A dolgozó ember tudja igazán, hogy milyen nagy érték a béke. Legyen hát elszántságunk megvédésére” — írja Kacsó Sándor a magyar földművesek lapjában. Az újví szám politikai tájékoztatója után a falu köznevelődési és társadalmi problémáiról számol be, időszertől gazdasági tanácsokat ad és a mai gazdasági élet nehézségeiről mutat ki vezető utat. Neves és ismert közírók, szíriológusok és gazdasági szakemberek mellett Tar Károly ipari munkás és Krasznai György fűregazda úszinte, komoly írásai bizonyítják, hogy a falu és a város egymásra talál.

A KOLOZSVÁRI ÁLLAMI MAGYAR TANTÁRSZERVEZET NYELVI GYAKORLÓ GIMNÁZIUM igazgatósága közli, hogy a tanítás folyó évi január 27-ig bezárólag szünetel.

KULTURFELELŐSÖK FIGYELMEBE! Ma, pénteken, január 4-én délután 4 órakor fontos megbeszélés lesz a Szaktanács helyiségében, melyre minden szakszervezet és üzem kulturfelelősének és Falt Ujság szerkesztőjének pontos megjelölését kéri a Szakszervezeti Tanács kulturbizottsága.

ÉLELMISZER JEGYFIZETET KAPNAK A KOLOZSVÁRIAK. A kolozsvári közellátási hivataljól nyert értesítésünk szerint rövidesen új, egységes élelmiszerjegyekkel látják el Kolozsvár lakosságát. Az új élelmiszerjegyek az eddigiektől eltérően egyetlen 20 oldalas füzetbe vannak összefoglalva a könnyebb kezelhetőség érdekében. Munkaerő hiányában az új élelmiszerjegyeket egyelőre csak a gazdasági és beszerzési csoportok részére osztják ki. Rövidesen sor kerül azonban a nagyközönség részére való kiosztásra is. Olvasóinkat maga kellő időben tájékoztatjuk a kiosztás formájáról és időpontjáról.

HARMONIA FŐRE EMELTEK A KOLOZSVÁRI S-BRIGAD LETSZÁMÁT. A feketézők, áruvételgetők, uszorbírók ellen küzdő kolozsvári S-brigádot győkezesen átszervezték. Az S-brigád új vezetője Cottu Ioan lett, aki a rendőrség büntető osztályán folytatott működésével már bebizonyította kiváló szakértelemét. Az átszervezett S-brigád létszámát harminc főre emelték s az új vezető felkeltet lehetőségei közötti fokozott erővel lát neki a munkának, ezután is kérte mindenkit, hogy amennyiben az S-brigád hatáskörébe tartozó visszaéléstől tud, azonnal jelentse. A feljelentő neve minden esetben titokban fogják tartani.

(*) HALALOZÁSI HIR. Idősb Horváth János ezredesi és idősb Horváth Elek kezeskedő elhunytak. Temetésük január hó 5-én, szombaton délután 2 órakor lesz a temető kápolnájában.

Letartóztatták a szilvási református lelkészt

SZTANA, január 3. Szilvási Pözség nagy lakosságában nagy felháborodást váltott ki a falu 70 éves papjának letartóztatása. Kozma László református lelkészt azzal vádolják, hogy az elmúlt években ő szervezte volna meg a román templom körül összehívott kerítés végrehajtását. Bár a falu magyarsága elvállalta a kerítés visszaépítését, az eljáró hatóságok még több gazdaember letartóztatását is kilitásba helyezte.

Véleményünk szerint a múltban elkövetett s most jövetehető kisebb hibákért kár felkavarni a békésen együtt élő román és magyar önművelés lakosság nyugalmát. Semmiképpen sem igazságos nyugtalanságot kelteni egy olyan falu életében, ahol az egész megyében elsőnek teljesítették a beszolgáltatási kötelezettségeket s az ország gazdasági érdekeinek megfelelően az özi vetéseket is elsőnek fejezték be.

(*) ÁRVERÉSI HIRDETMEY. A VAV. autógarázs CASBI által kinevezett gondnok a nyilvános árverést hirdeti a garázs bérbeadására. AZ árverést 1946. január hó 19-én délelőtt 10 órakor a Budai Nagy Antal-utca 29 alatti helyiségben tartja meg. Részletes felvilágosítás a vármegyei CASBI hivatal 10-es számú szobájában a hivatalos árak alatt. Kolozsvár, 1946. január 2-án. Curta Miklós kinevezett gondnok.

SZINHÁZ ÉS MOZI

A KOLOZSVÁRI ÁLLAMI MAGYAR SZINHÁZ MŰSORA:

Péteken, január 4-én este 6 órakor: Viharos alkonyat. (Poór Lili és András Márton fellépésével.)
Szombaton, január 5-én este 6 órakor: Huzd rá elgány! (András Márton fellépésével.)
Vasárnap, január 6-án délután 3 órakor: Úfarság házasság. (Kremer Manel és András Márton fellépésével.)
Este 6 órakor: Huzd rá elgány! (András Márton fellépésével.)

KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORA:

CAPITOL-MOZGÓ: Emberecsmpérek. Főszerepben Conrad Veidt. (3, 5, 7, 9.)
CORSO-MOZGÓ: Texasi kaland. III. rész. (3, 5, 7, 9.)
ROYAL-MOZGÓ: Magdolna. Harsányi Zsolt felhívás regényéből készült film. (3, 5, 7, 9.)
SELECT-MOZGÓ: Boldoggá teszlek! (3, 5, 7, 9.)
URÁNIA-MOZGÓ: Menekülő ember. (3, 5, 7, 9.)
MUNKÁS-MOZGÓ: Boldoggá teszlek! (3, 5, 7, 9.)

Besorolták az északerdélyi magyar közegészségügyi alkalmazottakat

KOLOZSVAR, január 3. Az északerdélyi magyar orvosok és közegészségügyi alkalmazottak múlt év márciusa óta esedékes kérése végre megoldáshoz közeledik. Mint ismeretes, a magyar orvosok és közegészségügyi alkalmazottak besorolása a Magyar Népi Szövetség minden erőfeszítése ellenére csigalassúsággal halad, fizetésüket pedig *semilyen formában sem rendezték.* A Magyar Népi Szövetség, nyomorgó orvosainak és közegészségügyi alkalmazottainak érdekében több alkalommal is eljárt a közegészségügyi minisztériumban. Legutóbb a MNSz, a marosvásárhelyi határozatok értelmében, a múlt év november havában menesztett küldöttséget Bukarestbe s arra kérte Bagdazart közegészségügyi minisztert, hogy a romániai magyarság e fájó kérdésének megoldását egy percig se engedje tovább halogatni.

Bagdazar miniszter a küldöttség kérésére azonnal személyesen intézkedett s intézkedésének első eredményéről most számolhatunk be.

A hivatalos lap december 11-iki 234. száma közli az északerdélyi közegészségügyi alkalmazottak besorolásáról szóló

miniszeri határozatot, valamint a besoroltak névsorát. Reméljük, hogy a közegészségügyi alkalmazottak besorolása után rövidesen sor kerül az orvosok besorolására is s így ez a kérdés, amennyiben a több mint fél éve esedékes fizetések kiutalása is megtörténik, véglegesen elintéződik.

Az északerdélyi magyar közegészségügyi alkalmazottak közül az alábbiakat sorolták be:

Szilágy vármegyében a szilágyosmlyói kórházhoz *Bozsoki Vilmost*, a zilahi kórházhoz *Boneszi Klárát*, *Boneszi Annát* és *Bikaly Bélát*, a szilágy megyei egészségügyi szolgálatához *Szöcs Arnoldot* és *Hajdu Andrást.*

Háromszék vármegyében a kézdivásárhelyi kórházhoz *Balló Dezsőt*, *Baróthy Erzsébetet*, *Szabai Istvánt*, *Péter Lászlót*, *Gere Rózát*, *Némethné Szaks Bertát*, *Andor Katalint*, *Csiky Erzsébetet*, *Kovács Rózát* és *Kovács Margitot.* A sepsiszentgyörgyi kórházhoz *Csiky Rudolfot*, *Varga Ilonát*, *Váncsa Györfi Arankát*, *Stenfil Lujzát*, *Gábor Reginát*, *Megyeri Máriát*, *Bedő Gábort*, *Gábor Józsefet* és *Rozsnyai Istvánt.* A haróti kórházhoz *Nagy*

Andrást, *Kolumbán Juliát* és *Mihálsa Istvánt.* A háromszéki főorvosi hivatalhoz *Zágoni Zsuzsannát*, *Farkas Ilonát*, *Gyönc Istvánt* és *Gyönné Sárkány Vilmát.* A sepsiszentgyörgyi városi főorvosi hivatalhoz *Imre Vilmát* és *Dancsó Ferencet*, az egészségügyi laboratóriumhoz *Boerné Tompa Máriát*, a városi ingyen rendelőhöz pedig *Bogata Máriát* és *Dancsai Juliát.*

Csik vármegyében a megyei főorvosi hivatalhoz *Bartha Elemért*, *László Sándort*, *Bakcsi Karolt*, *Rancz Bertát*, *Szilágyi Bertát*, *Tamás Gábort* és *Györfi Rózát.* A csikszeredai kórházhoz *Tamás Andrást*, *Kedves Gábort*, *Binder Krisztinát*, *Szöcs Antalt*, *Bogyán Jánost*, *Maravka Ilona Arankát*, *Eröss Gézát*, és *Rusz Annát.* A gyergyószentmiklósi kórházhoz *Kiss Ibolyát*, *Gidrus Istvánt*, *Ferenc Bertát*, *Pálfi Katalint* és *Bedő Rózát.* A csik megyei egészségügyi intézményekhez *Szakkall Ferencet*, *Molnár Jánost*, *Kiss N. Rubertát*, *Toma M. Ilonát*, *Tofán Tamást*, *Nagy Rózát*, *Tabu Józsefnét* és *Jéger Gyulát.*

A besoroltak névsorának közlését folytatjuk.

Maniu lélekhalászai

ujfent mozgolódnak. Szárazajta, Csikszentdomokos, Egeres, Gyanta most nem számít, a lefűrészeltfejú székely földművesek és meggyilkolt magyar munkások véres emlékének — úgy gondolják — erősebb lesz a vájastási birakoltány párolgó valósága s a jámbor magyar nép oda igazodik majd, ahová a kortések akarják.

Nem, annyira azért nem korlátozták ezek az urak, hogy ne tudják: csinyján kell ma hinni az erdélyi magyarral! Vonzó sejtelmeket, vágyálmokat kell megcsillagtatni előtte, ígérni neki akár független Erdélyt, akár székely autonómiát, jó a magyarországi kisgazdapártra való hivalkozás is — a fontos csak az, hogy a magyar a józan esztét ne használja.

Ha ez sikerült, akkor Maniu kortese egy fogással tovább megy. A légkör már kedvező, az áldozat megpuhult, s most jön a támadás az anyaszervezet, a Magyar Népi Szövetség ellen... Persze, ez sem olyan könnyű dolog. Utóvégre köztudomású, hogy ez a szervezet a romániai magyarok ezernyi sérelmének orvoslására küzd, s realpolitikájával mutat is már fel sikert. Nosza: elő a rágalmazás, a befekettetés ocsó, de mindig hatásos fogással!

S a házak nyitott ablakaiba berepünek az első gúnyversek, röpecdültek... Aki a magyarság egységes nemzeti szervezetét vezet, az ilyen meg olyan, s itt következik mindaz, ami csak élő emberről névtelen írásban ocsmányul hazudható. A Magyar Népi Szövetség ellen megy a játék, s az a cél, hogy az erdélyi magyarság egysége megtöressék.

A magyarság azonban, ha van is bajkezesisége s érhetőleg támaszt is növelve igényeket anyaszervezetének jövőjével szemben, átlát a szítán. Nem hagyja magát legadizabb ejkéségeitől becsapni. Erdékes tünet, hogy az éjjel szétszórt kortesanyag reggelre máris a Magyar Népi Szövetség székázaiba kerül: mindenfelől behordják, sokszor ismeretlenek is. Olyanok, akik elmulasztották még a MNSz köteleibe lépni, de most, a magyarság létét veszélyeztető cselzövés hírére, jönnek s beállanak a magyar népi egységbe, hogy még erősebbé tegyék a jogalkert folyó küzdelem demokratikus arcvonalát.

A legnagyobb takarékoság szellemében állítják össze az új állami költségvetést

BUKAREST, január 3. A pénzügyminisztériumban szorgalmasan folynak az 1946—1947. évi állami költségvetés összeállítási munkálatai. A pénzügyminisztérium felkérte az összes szakminisztériumokat, hogy sürgősen állítsák össze a jövő évi állami költségvetésre vonatkozó bevételi és kiadási előirányzatot, hogy a pénzügyminisztérium megfelelő módon gondoskodhassék

— a különböző állami bevételekből — az előirányzott kiadások fedezetéről.

A pénzügyminisztérium hangsúlyozza, hogy a jövő évi állami költségvetést összeállításánál úgy pénzügyi tekintetben, mint pedig az anyagbeszerzésnél a legmesszebbmenő takarékoság elvének alkalmazásával kell eljárni és az új befektetéseknél, valamint a helyreállítási munkálatoknál csak az elengedhetetlenül szükséges összegeket irányozhatják elő.

Alexandrini miniszter minden tekintetben arra törekszik, hogy a jövő évi állami költségvetés valós és kiegyensúlyozott legyen, az előirányzott kiadásoknak meg legyen a tényleges fedezetük és a költségvetés időtartama alatt egyetlen tételnél se keletkezessenek hiányok.

Remélhető, hogy az olcsó és elsőrendű szállítási eszközök mind a város, mind pedig a kolozsvári üzemek beszerzési csoportjai rövidesen igénybe veszik s így nem történhetik meg az, hogy heteken keresztül kenyér és tűzifa nélkül maradjon a város lakossága.

Megérkezett a Kolozsvár részére klutalt 15 szovjet tehérgépkocsi

KOLOZSVAR, január 3. Ismeretes, hogy a Szovjet-románia részére ezer tehérgépkocsit juttatott az ország szállítási nehézségeinek leküzdésére. A Szakszervezeti Tanácsot nyert értesülésünk szerint a szovjet gépkocsikból Kolozsvár részére 15 darabot juttatnak. A 15 tehérgépkocsi csütör-

tőlén reggel már meg is érkezett Kolozsvárra. Országos intézkedés szerint a tehérgépkocsikat a CFR kezelésébe adják át, ahonnan azonban a köztisztviselők és üzemek a maximális szállítási díjak ellenében igénybevehetik.

A 15 tehérgépkocsi okos felhasználással kétségtelenül nagyot lendíthet Kolozsvár

súlyos közlekedési helyzetén. Remélhető, hogy az olcsó és elsőrendű szállítási eszközök mind a város, mind pedig a kolozsvári üzemek beszerzési csoportjai rövidesen igénybe veszik s így nem történhetik meg az, hogy heteken keresztül kenyér és tűzifa nélkül maradjon a város lakossága.

A protestáns egyházak annak idején tiltakoztak a zsidók deportálására ellen

BUDAPEST, január 3. Megemlékeztünk már arról, hogy az elmúlt idők három sötét figurájának: Jaross Andornak, Endre Lászlónak és Bakly Lászlónak háborus bünpere még karácsony előtt megkezdődött Budapestben.

A magyarországi zsidók három rosszemlékű deportálójának bűnyűvét a magyar népbíróság a karácsonyi ünnepek után tovább tárgyalta.

A tanuallomások során kihallgatták Sztójai Dömét, a zsidókat deportáló kormány elnökét is. Az ügyész elsősorban azt iránt érdeklődött, milyen körülmények között alakult meg a március 19-i döntő fordulat után a kormány. Sztójai elmondotta, hogy azért volt szükség a kormány sürgős megalakítására — bár ő a miniszterelnöki tisztséget nem akarta elvállalni —, mert *Vécseimagyar* azzal fenyegetőzött, hogy hazautazik, amennyiben nem alakítják meg idejében a kormányt.

— Ebben az esetben egészen új helyzet állott volna elő — mondotta Sztójai —, más német kiküldöttek veszik át a hatalmat és Magyarországot ellenséges államként kezelik.

A zsidó deportálásokra tértek át ezután a kihallgatók és Sztójai vakmerően azt hazudta, hogy ő tiltakozott a zsidók kitelepítése ellen.

— Hogyan történhetett — kérdezte az elnök —, hogy a magyar közgazdász és a magyar karhatalmi szervek mégis végzeték a deportálásokat?

— Nem az én utasításomra — hangzott a meglepő felelet.

A közönség Sztójai kihallgatását több ízben ellenszavakkal szidta meg.

Ravasz László református püspök lépett ezután a tanúk helyére, aki a protestáns egyházak különböző mérséklést és enyhítést elző akcióiról beszélt. Az akkori miniszterelnök azonban válasza sem méltatta levegőüket, mire Horthyhoz mentek. A kormányzó kijelentette, hogy a deportálásokat csak a munkaszolgálatosokat érintik, de családjaikat is kiküldték, hiszen nem is volna méltányos, hogyha embereket külföldre visznek dolgozni és azok ott keressenek, az ottan itt tartva családjukat.

MEGJELENT Balogh Edgár: *Hármas Kis-Tükör* című tanulmánykötete. A József Béla Athenaeum könyvkiadóhivatalánál kapható, Szabadság-tér 12.

Tessék besétálni: igazi színház!

beszámoló a VIHAROS ALKONYAT bemutatójáról

Ia a kolozsvári Állami Magyar Színház forgalmasabb helyen állna, a Viharos Alkonyat előadásai előtt a régi vásári kikiáltók jelmezében állnak a lépcsőre és így zengenek a járólapok: *Tessék, tessék besétálni, hölgyeim és uraim! Röhögni ugyan nem lehet, de látnak igazi színházat, a lelkeket megrázó és megédesztő jelképek hűségéről és becsületéről, az értelmiség vergődéséről és megigazulásáról! Mindenkit szórakoztat! Megismerhetők a játékokban az orosz emberek! Tessék, tessék besétálni!...*

repét és feladatát.

Szól ez az utóbbi tanítás különösen azok felé, akik forradalmár ultraradikalizmusukban az értelmiséget, mint „osztályellenes get” el akarják szigetelni és kirekeszteni a társadalmi küzdelemből.

3 Az értelmiség azonban egy dolgot különösen megtagadhat a „Viharos Alkonyat”-ból. Azt, hogy a küzdelem sikertelenségéig a szakaszában, a nélkülözésben, amikor már-már úgy tűnik, hogy a világ minden erőt összefogtak nagy emberi és népi ügyeink ellen, a néphez való hűség meghozza jutalmát, minden erők szövés és megbontathatlan összefogása megérlelt a közös érdekekért folytatott harc győzelmét. Hogy új életet építhessünk a romvilágban, mindenekelőtt ellenségeinken kell győznünk, a reakción, a tudományt, kultúrát és emberiséget lebélyező erőszakon és önzésen. „Ez a te érdeked. És ez az én érdekem!” — mondja belgagányán a hetvenöt éves Polcsaszjev professzor fiatal tanítványának, Bozsarovnak, a tudósnak és forradalmár katonának.

dunk e nagyszerű asszonynak, Janovics Jenő özvegyének, hősiességéért és művészetéért. Mindjárt utána *Senkálzski Endrét* kell megemlítenünk. Benne bontakozik ki színházunk nagy jellemzősége. A szerepet és az ingatag és feltékeny Varabjov jellemét nemcsak ismerte, de meg is jelentette. Perényi János Bozsarovból nagyot alkotott volna, ha érzelmi heve nem nyomja el a fiatal tudós és forradalmár szerepből kivilágító értelmi arcát. Andrásai Mártonnak sikerült a matróz illúzióját keltetni, kevesebb félték valószínűbb tette volna jókifejésű arcát.

6 A darab központi alakja: Polcsaszjev professzor. Ezt a szerepet nem Fekete Mihály színészi alkatára szabták. Az orosz ember nem heves, nem széles taglejtésű. Szenvédellyessége: benső izéds, kitérési annál magasabb fokot érnek el. Am íchél, hogy e sorok íróját túlszolan befolyásolja Cserkaszov egyetlen és elszellemesített alakítása „A balli flotta követő” című szovjetfilm Polcsaszjev figurájában.

2 Leonid Rachmanov darabját lássuk: rubben színházunk nem tűrhette volna másorra. Közölünk egyik legégetőbb kérdése azonos a Viharos Alkonyat problémájával: milyen az értelmiség réteg benső alkata, mik az elrendelődésai, korunk nagy társadalmi megrendüléseiben hogyan vesszi el a talajt a lába alól és milyen uton teljesítheti történelmi hivatását? Az egyik oldalon a „tisztá tudomány” képviselői, a politikától irtózó „értelmiségi” reakció és a pusztulás karjába kerül, a másik oldalon a haladás szellemi harcát folytatják az újáradó néppel, hőskölké nemeseülnek, az új idők elcsúszójává válnak.

4 Mindez persze csupán korszerű értelmezése Rachmanov darabjának, felvilágosítás, hogy miért kell megismernünk. Ami azonban a színpadon történik, az a nagyszerű színpátléba emelt valóság, az élet és a lélek tünde, jó és rossz jellemű drámai összecsapása. Egyszerű és igazi és valószínű meggyőző és jellemző színház. A szerző mögött felmagasult: a művészi útmutatás: a mű a gockái realista iskola egyik remeke.

7 A rendezés kívánalmakat hogy maga után. Alopasabb dramaturgiai előkészítés után korábbi környezetet kaphatunk volna, az orosz nyelv jó kifejtését és még sok egyéb. Furcsa 1917-ben, Szentpétervárott orosz emberek kezében egy piros-sárga-lék szalagos gyujdolóhoz. Semmi sem sűrűsebb a színházi együttes és közönségünk nevelése szempontjából, mint Benedek Marcell tervek mevalósítása — a Kamaraszínpad, ahol dramaturgok, írók, színészek és közönség, kéz a kézben, viszonyulhatnak a komédiásként a színháznak.

5 Az együttesből manósan kiemelkedik a színpadunkra visszatért Poór Lili alakítása a női főszerepben. Eljárművészetét és hálánkat leghevesebben úgy fejezzük ki, ha köszönetet mon-

— Tessék, tessék besétálni, hölgyeim és uraim!

MELIUSZ JÓZSEF

— Tessék, tessék besétálni, hölgyeim és uraim!

MELIUSZ JÓZSEF

APRÓHIRDETÉSEK

Előzetési díj egy hónapra 2400 lej.

Apróhirdetések szabványát 100 lej, legkisebb hirdetés: 1000 lej. Állást keresőknek szombatánként 50 lej, legkisebb apróhirdetés 500 lej. A kiadóba címzett és juttatási leveleknél 100 lej nettó fizetendő. Helyes hirdetések nagyságrendjénként 200, 250 és 350 lej. Szóbeszédet és hírt 100 lej, közöltetést szombatánként 100 lej, közlésdíjat közlésnaponként 100 lej. Nyilatkozat szombatánként 100 lej.

Csikkaszám: 40.625

APRÓHIRDETÉSEK

Modern, üzembévest veszek. Keresek a „Erdély” könyvesboltba.

17130

KÖNYV- és papírszakmában Komoly munkakereső elhelyezkedhet. Ajánlatok „Uzletvezető” jellegre.

Gr

GYAKORLOTT könyvelő (nő) állást kaphat. Ajánlatok „Esetleg félnap” jellegre. Gr

JÓL főző mindenest felveszek. Cim a kiadóban.

17304

KERESUNK sürgősen egy gépészműhely vezetőjére alkalmas mestert, valamint egy vasasztergapadot megvételre. Cim a kiadóban.

17303

KOMOLY, főzni tudó mindenest azonnali belépésre két személy részére felveszek. Govrikná, Erdei Mózes-utca 3, II. em.

17300

CIPESZ- vagy csizmadiaségédet piaci munkára jó fizetéssel, esetleg teljes ellátással azonnal felveszek. Cim Morar, Atjáró-utca 18.

17296

KERESSEK korrekt, jólfizető mindenest és 16 éves lányt gyermek mellé. Fráter György-utca 25.

17272

KÖNYV- és papírszakmában Komoly munkakereső elhelyezkedhet. Ajánlatok „Uzletvezető” jellegre.

Gr

GYAKORLOTT könyvelő (nő) állást kaphat. Ajánlatok „Esetleg félnap” jellegre. Gr

JÓL főző mindenest felveszek. Cim a kiadóban.

17304

KERESUNK sürgősen egy gépészműhely vezetőjére alkalmas mestert, valamint egy vasasztergapadot megvételre. Cim a kiadóban.

17303

KOMOLY, főzni tudó mindenest azonnali belépésre két személy részére felveszek. Govrikná, Erdei Mózes-utca 3, II. em.

17300

CIPESZ- vagy csizmadiaségédet piaci munkára jó fizetéssel, esetleg teljes ellátással azonnal felveszek. Cim Morar, Atjáró-utca 18.

17296

ALKALMAZÁST KERES

HAZVEZETŐNÖNEK mennék magános mellé. Telegi Mihály-utca 6.

17226

JOGI DOKTOR, ki 2 évig kereskedelmi és iparkamaránál működött, elmenne ügyvédjelöltnek vagy magánvállalathoz. Ajánlatokat „Magyar-román nyelv” jellegre kér.

17274

HAZMESTERI állást keres viz-, villany-szerelő. Cim a kiadóban.

17294

ÓRAKÖNYVELEST vállalt, adminisztrációját beszerve, mérlegét, kalkulációját, el. készíti, adóügyeit elintézi mérlegképes könyvelő. Megkeresést „Évtizedes gyakorlat” jellegre a kiadóhivatálba.

17313

SZÉPEN és olcsón varr, akár milyen női munkát vállalt és pártfogást kér deportált leány. Cimem Eperjes-utca 39.

17293

INGATLAN-LAKÁS

KERESSEK egy kis üres szobát, lelépés vagy 1 évi házbérlő fizetek előre. Cim: Apor-utca 25, vagy telefon 479.

17260

EGYSZOBÁS modern, összkomfortos belvárosi lakóházat elcserélném hasonló kettőszobással. Címek: „Mielőbb” jellegre. 17259

ELTAVOZAS miatt sürgősen eladó modern, új 5x1 szoba konyha manzárt lakással ház Kálmán király-utca elején 20.500.000 lejért, vétel esetén 10.000.000 lej fizetendő. többi megegyezés szerint. „Promptus” kereskedelmi ügyintézés Szappan-utca 13.

17248

KOLOZSVÁRTÓL nem messze 52 hoid prima birtok családi okok miatt olcsón, sürgősen eladó. Kizárólagosan megbízva Bocscánzi ingatlanforgalmi iroda, Unió-utca 10.

17275

IRODÁNAK, raktárnak a központban udvari helyiséget keresek. Balassa, Telegi Mihály-utca 17.

17310

CSALÁDI házat keresek megvételre. Ideggyógyászat környéke előnyben. Ajánlatokat ármegjelöléssel „Esetleg aranyban” jellegre a kiadóba kérek.

17290

BULGARIA uttelepen a Luther-utca 31. számú ház két üzlethelyiséggel, egy szoba, kis konyhával, állással eladó.

17292

HÁZAT ha venni, vagy eladni akar, forduljon bizalommal az „Express” irodához. Gyors, diszkrét, megbízható. Unió- és Kötő-utca sarok.

17288

VENNEK bombaszerűt családi házat azonnal. Universal transzport, Horea-ut 37.

17287

KÜLÖNFÉLEK

KI TUD Freundlich Béánéről, szül. Reiter Eva, aki a kolozsvári gettóból az utolsó transzporttal lett deportálva és Freundlich Menyhért fogásról, aki Kolozsvárról az első transzporttal lett deportálva. Értéslést kér Freundlich Béla örököse.

17282

FRIED Izrael Dávid Kolozsvár, Kriza-utca 15 alatti vegyüzem elvezette a következő üzleti könyvet: számlák, leltárkönyv, napló, forgalmiadókönyv és személyzeti lista.

17279

ELADÓ házat legjobban az „Express” iroda útján értékesítheti. Unió- és Kötő-utca sarok.

17288

Az első magyar-román jégkorong válogatott május 26-án Kolozsvárt tartják meg

KOLOZSVÁR, január 3. Magyarország és Románia válogatott jégkorongcsapata január 26-án Kolozsváron találkozik először. Eredetileg úgy volt, hogy az országok közötti első jégkorong válogatott mérkőzést Bukarestben rendezték volna, de a legújabb értesüléseink szerint a kolozsvári OSP-t, illetve a Kolozsvári Jégkorong Egyletet bírták meg annak megrendezésével.

Mind Magyarországon, mind Romániában már minden előkészület a válogatott csapat összeállítására. Csikszeredán szombaton, vasárnap Bukaresti Venera Juventus, a marosvásárhelyi Dermant és a Csikszervételel négyes jégkorong-torna lesz, amelynek lezajlása után áll az a csapatot, amely a magyar válogatott ellen szerepelni fog. Mint ismert, a Kolozsvári Korcsolyázó Egylet csapata nem az edzés hiánya, hanem a szerelés hiánya miatt nem vehet részt ezen a jégkorongtornán. Bíró jégkorong válogatott kapuvédője azonban meghívást kapott erre a négyes mérkőzésre, majd január 27-én egyesületközi jégkorong mérkőzés lesz a Csikszeredára, hogy résztvegyenek a válogatott mérkőzést megelőző mérkőzésen.

Budapestben ugyancsak megtörténtek már az előkészületek a román elleni mérkőzésre. A válogatottat a BKE, FTC, BBTE, BAC és a MATEMATICAI JÁTÉKOSOK csapatai fogadják. A magyar jégkorong válogatott csapat az edzés szerint január 25-én érkezik Kolozsvárra. Január 26-án a román válogatotttal mérkőzünk, majd január 27-én egyesületközi jégkorong mérkőzés lesz a Csikszeredára és a FTC-Dermata csapatai között.

Kolozsváron a KKE vezetősége már minden előkészületet megtett a nemzetközi mérkőzés megrendezésére.

A Kolozsvári Korcsolyázó Egylet vezetői szorgalmasan tevékenykednek a klóteremtés azokat az anyagiakat, amelyek a felszerelésekhez szükségesek. Napokban kezdik meg a vállalatok körében is a gyűjtéseket.

Teketségkutató műkorcsolyázó és szezonnyitó műkorcsolyázó versenyt rendez vasárnap a KKE

KOLOZSVÁR, január 3. A Kolozsvári Korcsolyázó Egylet január 6-án, vasárnap délelőtt 10 órakor a sétatéri jégpályán rendez meg szezonnyitó tehetségkutató műkorcsolyázó versenyt a következő versenyszámokkal: 1. 15 éven aluli leányok, 2. 15 éven aluli fiúk, 3. Táncverseny (korhatár nélkül). Mindhárom versenyszámban csak olyan jelentkezők indulhatnak, akik országosan vagy kerületi műkorcsolyázó-versenyeken nem vettek részt. Előírt gyakorlat az 1. és 2. számban iv (bogen), előre kifelé és előre befelé (nyolcas alakban), továbbá ki-gyóvonal, előre kifelé.

A sétatéri jégpályán vasárnap reggel 9 órai kezdettel szezonnyitó gyorskorcsolyázó versenyt rendez a KKE 500 és 3000 méterem a felnőttek részére és 500 és 1500 méterem a kezdők részére. Ennek a versenynek a keretében „teborzó”-verseny is lesz a 15 éven aluliak és a 15 éven felüliek részére. Ez a verseny egy körből áll és azt rendez korcsolyával futják le a versenyzők. Mindkét versenyszámba a verseny megkezdése előtt lehet benevezni. A verseny helyezettjeit a vezetőség besorozza a versenyzők ingyenes edzési keretébe.

Sport híradó

A FERENCVÁROS LABDARÚGÓ CSAPATA a Vasas elleni szakszervezeti kupadöntő mérkőzést 4:1 (1:0) arányban nyerte meg szép játék után. A hideg időjárás ellenére a kupadöntő mérkőzésnek 20.000 nézője volt a Ferencváros Üllői-úti pályáján.

CRIGORE NOVAK moszkvai atléta új világrekordot állított fel a kétkézes súlyemelésben. Az új rekord 127 kgr., míg a régi rekordot az amerikai Dawies tartja 125 kilogrammmal.

ANGOLUL beszélő intelligens, független urinő vagy urilember ismeretségi körébe keresem nyelvyakorlás szempontjából. Esetleg lakást is szeretek. Leveleket „Angol” jellegre a kiadóba kérek.

17278

HAZASSÁG céljából megismerkednék olyan 30 éven túl lévő férfivel, akiben megtalálnám azt, amit oly régen keresek: korrektség, lelki finomság. Vallás, nemzetségi nem számít. Jobb iparos, tisztviselő, kereskedő. Komoly dolog esetén lakás és némi butor is volna. Pontos címmel ellátott levelekre válaszolok csak, lehetőleg fényképpel, amit azonnal vissza is küldök. „Szimpátia” jellegre.

17273

RENDES, komoly izraelita leány megismerkedne házasság céljából rendes, komoly izraelita férfivel. Lakáscím str. Romel 39, I. ajtó jobbra.

17293

„LIDO” jellegre levél van a kiadóban, kérem átvenni.

17291

42 ÉVES saját egzisztenciával rendelkező özvegyasszony házasság céljából megismerkedne 42-55 éves zsidó vallású férfivel. Csak teljes című levelekre válaszolok. Cim a kiadóban.

F

A KKE ma, pénteken délután 4 órakor az OSP Fürdő-utca 27 alatti jégpályán helyiségében megbeszélést tartott. Meghívta összes tagjait és versenyzőit a megbeszélésen pontosan jelölt helyre. BUKAREST—BUDAPEST közötti öklívivó válogatott mérkőzésre január 20-án a román fővárosban.

A DERMATA BIRKÓZÓ CSAPATA LYA ma állítja össze azt a csapatot, amely vasárnap délután 4 órakor a Kolozsvári Nemzeti Parkos-utcai diszterteremben a birkózó csapata ellen szerepel.

TEKESPORT. A „Remény” csapata hozza tagjai tudomására, hogy január 1-től a Nagy Ferenc pályán a szín pályájára költözött. Kérem, hogy január 8-án, kedden este 7 órakor a pályán jelenjenek meg az érdeklődők. Egyben kéri a társaságot, hogy a verseny előtti denemű értesítést és levelet a verseny címe sziveskedjenek küldeni a TSEI, Csizmadiaszin, tekepályára.

AZ ENKE TURISTAVISELŐ CSAPATA LYAMOT RENDEZ. Az Enke Turistaviseelő Egyesület az 1946. évi szezonnyitó vasári hónapjaiban turista- és sportversenyt rendez. A tanfolyam január 1-től kezdődik. Ettől az időponttól kezdődően hétfői napokon délután 6-7 órakor lesznek majd az előadások apró részletekkel, amikor a gyakorlati feladatokra kerül a sor. A tanfolyam vezetője Jelekneki István. Jelentkezni lehet minden nap délután 6 óráig az egyesület Jókai-utcai irodájában, vagy ugyanott az előadásokon. Előadók: Turistaviseelő Török Zoltán dr., Ertz Géza dr., Jelekneki István, ifjú Kós Károly dr., Jelekneki János dr. és Xántus Enikő dr. A tanfolyam vezetője Jelekneki István dr. és Tamás József dr.

ALKALMAZÁST KAPHAT

SZOPTATÓ dajkát kosztál, lakással, fizetéssel azonnal felveszünk. Park szanatórium, I. emelet 7. szoba.

17217

ÖNÁLLÓAN dolgozó férfiszabó munkást, ki szabni is tud, felveszek. Cim a kiadóban.

17270

NYUGDIJAS katolikus pap gazdasszonyt keres, esetleg egy nyugdíjas özvegyet, háztartása összes teendőinek végzésére. Cim: „LIBRO”. Gyulafehérvár, Str. Unirii 7.

17285

BUTORASZTALOSGÉDÉDET keresek. Vágóhid-tér 8-9, Demeter.

17298

Szállítási ügyekben forduljon bizalommal a

„Transcolectiv”

szállítási vállalatához,

Szabadság-tér 27.

Telefon: 617.

Jámor László

tánciskolójában

Vörös hadsereg (Károlyi-utca) 11. sz. szoba

8-án este 8 órakor kezdődik a tanfolyam. Közni a teremben.

Szövet és Vánjó

Pop-utca 36.

Dr. Sandberg

bel- és nemibeteg

Erzsébet-utca

Rendel délután 1-4 óra között.

Kolozsvár—Nagyszebe

tele indul autóbusz csütörtökön délelőtt 11 órakor és minden másodnap 11 órakor.

Indulás a főposta háta mögötti autóbuszállomárról.

JELENTÉS
a mezőésgről

PUSZTAKÁLLÁS, január 5. Ne várjon senki tölem érdekeséget ebben a kis írásban. Egyrészt, mert mezőésgről kell írnom, másrészt, mert az egyszerű dolgok néha érdekesebbek az érdekeségek-nél. Apró kis dolgokból nő nálunk naggyá az élet. Hogy minajárt egy példára is előhozakodjam: fagyoskodunk, amennyit csak lehet. Ez így magára nem is olyan nagy dolog, elvégre Kolozsváron is hideg van jóréhány szobában. De nálunk az a szomorú, hogy még nagyon sok fél jó majd az idei után s mi mindannyian fagyoskodni fogunk, mert oda jutottunk, hogy ami kicsi erdők volt, majdnem egy szál elfogyott s új erdők meg nem jöhetnek kinöni kopár dombjaink talajából. Ebben hát nem bízhatunk. É ha én valamely csoda folytán legnagyobb kívánságot vihethetném az Isten elé, nem azt kérem, hogy rengeteg erdőt adjon a Mezőségnek, hanem azt, hogy tüsszön néhány jófejű mérnökembert, aki a kissármási gázt bevezetné minden faluba. En ugyan nem vagyok szakember az ilyesmi-ben, de merem állítani, hogy azazal a rengeteg földgázzal, ami — biztosan kárpot-léshelyen a kopár hegyek miatt — Kissármáson fakadt fel a mélyből s amikél minocnki melegedik, csak éppen mi nem, villanyosítani is lehetne az egész Mező-séget.

De nem célok ezt a kérést fejtegetni. Azért futott a tollamra, mert mikor olt-honról eljöttem, mindössze négy-öt szál-fánk ha volt a házánál. S hol van még a tavasza?

A szövetkezet

egy másik nagy kérdése a Mezőségnek. Miért nincs nálunkjél egészséges szövet-kezet? Azért írtam egészséges, mert másféle van s azt mindennek lehetne ne-vezni, csak olyan szövetkezetnek nem, amelyent marosmenti falvakban láttam.

Ezen a téren a kamarási magyarok s má-sok is példát vehetnek a románságtól, mely tanítója s papja segítségével egy szövetkezet létrehozásán fáradozik. A na-pokban kezdtek meg a részvények árusít-ását. S az emberek veszik jókedvvel.

Ezek a régi hibák a Mezőségben. Hogy az újak közül is említsék egyet: itt van például a földosztás. Hogy eshetett meg például az, hogy a nagyjából magyar bir-tokok szétosztásakor a magyarság volt az, mely másod-, harmad- és negyedosztá-lyu földet kapott? Olyant, aki első osztá-lyu földhöz jutott volna, nem igen lehet találni. Azok pedig, akiket ma mezei-teknek hívnak, egyáltalán nem részesed-tek a földreform áldásaiból. Pedig sze-gény emberek ők is s öt-hat gyerekük is van, éppen mint másnak. Hogy miért nem kaptak földet? Egyrészt, mert a földosztó bizottságban egy fia-magyar sincs, másrészt, mert azokhoz, akik a föld-et osztották, nem jutott el az a rende-let, mely szerint az Északi-rdélybe men-kiültek is jogosultak a földosztásnál. Ter-mészetesen, nem minden menekültnek jár föld; nálunk azonban senki sem esik ebbe a kategóriába.

Az említett kérdések gazdaságiak vol-tak. Nem tudtam őket részletesen kifeje-teni. De úgy gondolom, tőlem elég az, hogy fölvettem, mert akárhogy figye-lem, sehől sem veszem észre, hogy ezzel a kérdéssel foglalkozna valaki.

Lássunk valamit mutatóban a művelő-désbeliokról is. Engem leginkább az olva-sás kérdése izgatott mindig. Sokat gon-dolkoztam azon: hogyan kedvelhetném meg falusi barátaimmal, ifjakkal és öre-gekkel az olvasást. Próbáltam is minden-féleképpen. A magam könyveiből adtam nekik: Veres Pétert és Tamási Áront. Kényvbarátokat szerveztem közülök egy néhányat. Nagy örömmel vették át az új könyvet s nemsokára jött az egyik, hogy hát szép, szép a könyv, de neki valami jó ponyva-félt keressek itt Kolozsváron. Mondjuk a Vörös Alarcost, amit ő régóta hajkurász s nem tud megszerezni. Meg kell említenem, hogy az említett könyvba-rát már nem földműves, hanem polgárta-rsít munkás. Többen vannak ilyenek ná-lunk a faluban. Eljuttattak oda, hogy az éltűkből olvasásra is szánhatnak valamit. De mit olvasassanak? Mindent, ami izgal-mos, amiben egy-egy revolverlövésre leg-inkább hat hatáskor jut.

A másik réteg

az, a mely olvasna, de nincs ideje. S hogy ez a jót is elolvassa és tetszene is neki, azt édesanyám bizonyította be, mikor egy Asztalos-kötet került a kezébe, melynek az első sora így kezdődött: „A sze-gényragnál csak a betegség ha rosszabb”. — Ez jó könyv lehet — nézett fel hirtel-ten, mikor elolvasta — hozzá háza fiam, mikor hazajössz, valamelyik vasárnap hál-ka lesz időm...
Azért megfigyéltem, hogy a falu ur

Meghosszabbítják a román-magyar kereskedelmi szerződést

BUKAREST, január 5. A magyar kor-mány hivatalosan közölte a román kor-mánnyal, hogy az 1935. évi december 31-én lejárt román-magyar kereskedelmi szerző-dést változatlanul érvényben kívánja tartani addig is, amíg az új szerződés megköthető lesz.

Hollán Sándor vezetésével január végén magyar gazdasági bizottság érkezik Buka-restbe, hogy illetékes romániai tényezőkkel megkezdje az új román-magyar kereske-delmi szerződés megkötésére vonatkozó tár-gyalásokat.

Ünnepélyesen elbucsuztatták a kolozsvári vasuti műhely nyugalombavonuló 90 munkását

KOLOZSVÁR, január 5. A kolozsvári vasuti műhely munkássága december 31-én bensőségesen bucsuzatta el a nyugalombavonuló vasuti munkásokat. A nyugalombavonulókat a Román Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt képviselői üdvözölték, majd az üzemi bizottság részéről, a műhelymunkásság nevében Luca György, a vasutasok szakszerveze-tének nevében pedig Szathmári Sándor bucsuztatta a kiöregedett vasuti munká-sokat. Mindketten megköszönték a nyugalombavonulóknak elvégzett munkájukat, utmutatásait és tanácsait, amelyeket eddigi működésükkel egy ipar, mint szakszervezeti tőren munkástársaiknak nyújtottak. Biztosították a nyugdíjasokat. A munkások őszinte szeretetéről, nagyra-becsüléséről, egyben ígéretet tettek, hogy a szakszervezet keretén belül a jövőben is minden erejükkel segítségükre lesznek.

— Nyugodtan pihenésre térhetnek — mondották mindketten —, hogy 30 évi fá-radságos, verejtékes munka után pihen-jétek, mert ma már a szakszervezet ereje és Gheorghiu-Dej miniszter atyai gondos-kodása — aki a vasutasok központi szer-vezetével együtt fáradságot nem kímél-ve hónapokon át dolgozott a CFR új szer-vezeti szabályzatán, hogy a munkásságnak emberibb megélhetést harcoljon ki — megfelelő nyugdíjat biztosít azoknak a dolgozóknak, akiknek részére 30 évi fá-radságos munka után csendesség és nyu-galom jár.

— Ti nyitjátok meg a sorát azoknak a nyugdíjasoknak — hangsúlyozták a fei-szólalók —, akik nem lesznek többé a CFR koldusai, mint a múltban, a parancs-uralmi rendszer idején, akik nem lesznek többé arrautaltak, hogy fűrészbakkal a vállatokon, fát vágva keressétek meg a

Falusi könyvfigyelő

A Magyar Népi Szövetség Közművelődési bizottsága a falu-színjászó csoportok felállítását, a kolozsvári Józsa Béla-Atheneum „velők szinpada” csoport megke-zésére alkalmas nyelvtanárak és megjelentetését a csoport első kényt Benedek Marcell Kolozsvári Jami Magyar Színházban nagy ér-tért színjátska, a „Ludas Matyi” meg. A háromfelvételű, egész idő-töltő darab szövegét a színház jelenetekre, ruhákra, jelképekre és je-mekre, valamint dallamokra vonatkozó pontos műkedvelői utasítások egy-egy sőt, hét rajzot is kapnak a színház felelős igazgatójának színiosztályától. A színház a szerző, de öt példány megvétele es-tén bármely színjászó csoport elfadhát a darabot. Hatósági ellenőrzés esetén kö-zölhető, hogy a darab előadását Koloz-várt hivatalosan engedélyezték. A Magy Népi Szövetség a „Ludas Matyi” előjá-sát minden faluban kívánatosnak tartja. Megrendelhető minden könyvesboltban, vagy a MNSz központjában.

mindennapi szűkös kenyereket, amelyet a mult rendszer vasutja meglagadott tő-letek.

A nyugalomba vonuló 90 vasuti mun-kás” szemükben könnyekkel, hönuk alatt kis csomagjaikkal hagyták el a vasuti műhelyt, a vasuti dalárda a „Ballag már a vén diák” bucsudalt énekelte és ezzel véget ért a nyugalombavonuló kolozsvári vasuti munkások elbucsuztatása.

1,600.000 lejt juttatott a Dermaia munkássága a nyomorgó magyar tanítók felsegélyezésére

KOLOZSVÁR, január 5. Nyomorgó nép-tanítóink felsegélyezésére a karácsonyi ün-nepek előtt rendezett művészeti tiszta jöve-deimét — 284.585 lejt — a kolozsvári ma-gyar tankerületi főigazgatóság 12 magyar tanító-család között osztotta ki. A kiosztás során 27—27 ezer lejt segélyt kapott öt olyan vidéki tanító családjá, akiket annakidején elvittek s még a mai napig sem térhetek vissza munkahelyükre. Husz-huszezer lejt segélyben részesült négy olyan magyar állampolgárságu tanító, akiknek szerződés-

tése ugyan folyamatban van, de, a rendszeren besorolt állami tanítóktól eltérően, még min-dig nem kapnak fizetést. Segélyben részesült, ezenkívül három nagycsaládos, egyelőre szintén fizetésnélküli felekezeti tanítók is. Ezek is huszezer lejt kaptak fejekint.

Amikor elismeréssel adóztunk a művészet rendezőségének és szereplőinek, vajamint annak a kevésszámú résztvevőnek, a ki át-érezte a népnevelés iránti kötelezettségét, nem mulasztathatjuk el kifejezésre juttatni mély megdöbbenésünket Kolozsvár közönségének

bűnös nemtörődömsége felett.

Minden szószaporítás helyett csupán két dolgot említnék meg ezalkajommal. Kolozsvárt egyetlen mozi napi bevétele messze meghaladja azt az összeget, amit Kolozsvár közönsége néptanítóink felsegélyezésére juttatott. A másik, amit kiemelni kívánunk a következő: a Dermaia 5.00 munkása egy-millióhatszáz ezer lejt küldött a mai napon a főigazgatósághoz az éhező tanítók felsegé-lyezésére.

Capitol-mozgó! Az országban **Hétfőn premier!** először!

2 óra nevetés! A legújabb magyar zenés vígjáték

LATABARRAL, AZ AFRIKAI VOLEGÉNY

Főszerepekben: VASZARY, HIDVEGHY, PATAKI.

Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Ma vasárnap uroljara: Embercsempészek Conrad Veidt-tal.

Órási siker az **URANIÁBAN**

MENEKÜLŐ EMBER

Ajtai Andor és Tolnai Klári

Jegyekről előre gondoskodjék!

Jegyelővétel 11 órától.

Átszervezték a romániai börtönök rendszerét

BUKAREST, január 5. A börtönügyi ve-zérigazgatóság újfélt átszervezte a roma-niai börtönök rendszerét és azok, akiket a néptörvényeszek itél el, büntetésüket külön-leges börtönben fogják letölteni. Az átszer-vezéssel kapcsolatosan a romániai börtönök új beosztása a következő:

töltik le büntetésüket, a nehéz börtönre el-ítéltek viszont Araden és Gyulafehérváron. Az erzsébetvárosi fogházba szállítják azo-kat, akiket mint háborus bűnösöket a nép-törvényeszek itél el. Ebben a fogházban kü-lön osztály lesz a kényszermunkára, nehéz börtönre, fogházbüntetésre, nehéz, szil-goru vagy egyszerű szabadságvesztésre el-ítéltek részére.

Az életfogytiglani kényszermunkára itél-t férfiak a nagyenyedi és szatmári börtönbe kerülnek. Nagyenyeden külön osztály lesz a volt legionáriusok részére, akiket külön vá-lasztanak, aszerint, hogy kényszermunkára, nehéz börtönre, vagy fogházbüntetésre itél-ték őket. A meghatározott időre kényszer-munkára ítélt férfiak Karánsebes, Cralova, Nagyvárad és Máramarossziget fogházában

A polgári büntettekért elítéltek a zsi-lahai fogházban töltik ki büntetésüket. A dolozterület és a koldusok részére a falpari vidékeken rendeznek be munkaháza-kat és a falparban fogják őket foglalko-ztatni.

társadalmá mit olvas. Könyvtára van minden családnak, csak az a baj, hogy ez-zebe a könyvtárakba negyvenötven év óta nem került új könyv. Nem csoda hát, hogy Ady: erkölcs-rontónak, Kodályt pe-dig zaggyáros komponálójának tartja. Bartókról pedig, akit Murgács Kálmán, Réffy és Isten tudja milyen egyéb fjk

mellett kényszerítik tartanak, ne is be-széljünk. Hogy véleményüket megváltoz-tassuk, azon nem érdemes fáradozni. In-kább arra ügyeljünk, hogy a kicsit s a fia-talok mit olvasnak. Mert ha minél minden reményünkünk, ők még olvasgatnak egyet-mást s a papunk vigyázott arra is, hogy ha újat olvasnak, az ne ponyva legyen.

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

A KOLOZSVÁRI ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Vasárnap, január 6-án délután 3 órakor: Ófensége házassodik. (Krémér Manó és András Márton fellépésével.)

Este 6 órakor: Huzd rá cigány! (András Márton fellépésével.)

Hétfőn január 7-én este 6 órakor: Viharos alkonyat. Poór Lili és András Márton fellépésével. A Magyar Népi Szövetség tagjai kerületi szervezeteiknél, a szerve-zett munkások pedig az üzemek és szak-szervezetek kulturbizottságainál nagyon olcsó áron válthatják meg jegyjüket.

Kedden, január 8-án este 6 órakor: Bob herceg. Nagy operett 3 felvonásban, Krémér Manó fellépésével.

A kolozsvári Állami Magyar Színház elő-adásaira jegyelővétel mindennap délelőtt 8 és 1 óra között, délután pedig 3 és 4 óra között a Józsa Béla-Atheneum könyvesbolt-jában, Szabadság-tér 12 alatt.

KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORAI:

CAPITOL-MOZGÓ: Embercsempészek. Fő-szerepben Conrad Veidt. Hétfőttől: Afrikai voljegény. Magyar zenés bohózat. Latabár, Vaszary, Hidvéghy, Pataki. (3, 5, 7, 9). Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

CORSO-MOZGÓ: Texnai kaland. III rész. (3, 5, 7, 9.)

ROYAL-MOZGÓ: Magdolna. Harsányi Zsolt világhírű regényéből készült film. (3, 5, 7, 9.)

SELECT-MOZGÓ: Bollogga teszteki (3, 5, 7, 9.)

URANIA-MOZGÓ: Menekülő ember. (3, 5, 7, 9.)

MUNKÁS-MOZGÓ: Bollogga teszteki (3, 5, 7, 9.)

Nagy kérdés ez a kérdés. S hogy a velt bibeldőlők mindazidig nem tudtak szőlőgra vagyódni, annak a szegényseg egyik legnagyobb oka. Igaza volt annak, aki azt mondta: hej, de minden másképp lenne, ha a szegényseg nem lenne! . . .

SUTÓ ANDRÁS